

Saarde Sõnumid

Nr 7 (267) 22. august 2025

Kilingi-Nõmme linnapäevad pakkusid erinevaid tegevusi ning elamusi nii suurtele kui väikestele

Aurel Geodor Aunis mänguhoos

Haldi hommikukontsert Lavi järve ääres

Isegi Lotte oli kohal

Marek Sadam ja Tõnu Laikre andsid kauni kontserdi

Kalapüügivõistlusel ei tehta nalja

Valdur Mikita jutunurk

Heinategu keset linna – ettevalmistused Saarde Vägilase võistluseks

Vallavanema veerg

Head vallaelanikud!

Vaikselt taandub suvi, mis küll algas jahedalt ja vihmaliselt, ent kinkis siiski ka päikesesoojust ja rõõmsaid hetki. Peagi saabuv sügis toob meid tagasi argipäevaste tegemiste juurde. Käesoleval aastal alustab Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis kooliteed 29 ning Surju koolis 12 kooliuisikut, kelle jaoks kõlab esmakordselt koolikell ja kellele ulatatakse pidulikult aabits – esimene samm haridusteel. Koos esimest kooliteed alustavate lastega on Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis kokku 323 ja Surju Koolis 98 õpilast.

Lasteaias Kröll on hetkeseisuga 120 ja Surju lasteaias 50 last, kuid mõlema lasteaias osas välja toodud arvud täpsustuvad veel kindlasti septembrikuu esimeses pooles. Paslik on siinkohal meelde tuletada mootorsõidukitega liiklejatele olla tähelepanelik, kuna lähenev õppeaasta algus toob teedele ja tänavatele koolilapsed, kes suve jooksul võivad olla unustanud liikluses

varitsevad ohud.

Hea meel on tõdeda, et Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi renoveerimise tööd on sujunud kiiremini kui planeeritud ja koolipere saab alustada oma õpinguid ja tööd 1. septembril värskest remonditud hoones.

Energeetika- ja keskkonnaminister Andres Sutt koos esindajatega Kliimaministeeriumist, RMK-st, Keskkonnaametist ja Rail Baltic Estonia OÜ-st külastas 6. augustil Saarde valda. Visiit algas Laadi paisul, kus asub Reiu jõe veetaseme mõõtjaam. Seejärel külastati Surju hooldekodu "Videvik" territooriumi, mis on sel aastal olnud korduvalt üleujutuste tõttu evakueerimisohus. Ringkäigule järgnes Kilingi-Nõmme vallamajas mitmetunnine arutelu, kus keskenduti Saarde valla jaoks olulistele teemadele. Andsime ülevaate vallast, selle piirkondlikest eripäradest, ettevõtlusest ja keskkonnast. Sellele järgnes ülevaade üleujutustest eri piirkondades ja arutelu nendega

seotud probleemide ning ohu- ja riskipiirkondade kaardistamise üle. Põhjalikumalt käsitleti kraavide sulgemise mõju veerežiimile ja metsamajandusele, maamaksu õiglasemat arvestust ning suurprojektide mõju loodusele, veekogudele ja inimeste elukeskkonnale. Valla poolt rõhutasime vajadust kompleksse keskkonnamõju hindamise järele, enne kui Reiu jõe jõgikonnas kraavide sulgemisega edasi minnakse. Samuti andsime ülevaate kohalike elanike seisukohtadest ja vallavolikogu otsustest.

Vastavalt teehoiukavale on suve jooksul vallale kuuluvatel teedel läbi viidud remondi- ja pindamistööd ning lähinädalatel on algamas kruusateede remonditööd hankes väljatoodud kava alusel.

Ilusat suve jätku Teile ja nautige kindlasti looduse poolt pakutavat ilu, koos vabas õhus liikumisega!

Raivo Ott
vallavanem

Saarde Vallavolikogu istungitel

19. juunil 2025 toimus Saarde Vallavolikogu istung Surju Rahvamajas. Istungil osales 13 volikogu liiget. Istungi päevakorras oli 11 punkti.

1. Võeti vastu otsus „**Saarde valla konsolideerimisgrupi 2024. a majandusaasta aruande kinnitamine**“.

2. Anti määrus „**Saarde valla 2025. a 1. lisaelarve**“

3. Võeti vastu otsus „**Meetme „Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhususe parandamine moderniseerimisfondist 2025“ projekti omafinantseeringu katmine**“

4. Anti määrus „**Sotsiaalteenuste osutamise tingimused ja kord muutmine**“

5. Võeti vastu otsus „**Reiu jõe ja jõgikonna veerežiimi muutuste keskkonnamõju strateegiline hindamine**“

6. Võeti vastu otsus „**Arvamuse andmine Tõitoja III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta**“

7. Võeti vastu otsus „**Saarde valla valimiskomisjoni moodustamine ning liikmete ja asendusliikmete nimetamine**“

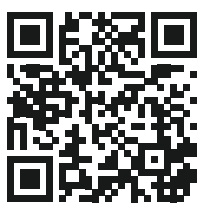
8. Toimus määruse eelnõu „**Saarde valla põhimäärus**“ 1. lugemine. Otsustati määruse eelnõu 1. lugemine lõpetada ja suunata 2. lugemisele.

9. Toimus määruse eelnõu „**Saarde Volikogu töökord**“ 1. lugemine. Otsustati määruse eelnõu 1. lugemine lõpetada ja suunata 2. lugemisele.

10. Toimus määruse eelnõu „**Saarde Vallavalitsuse töökord**“ 1. lugemine. Otsustati määruse eelnõu 1. lugemine lõpetada ja suunata 2. lugemisele.

11. Vallavanem jagas informatsiooni.

Istung on järelvaadata: <https://www.youtube.com/live/FMnOj6fw94Y>

07. augustil 2025 toimus Saarde Vallavolikogu istung Kilingi-Nõmme Klubis. Istungil osales 13 volikogu liiget. Istungi päevakorras oli 8 punkti.

1. Võeti vastu otsus „**Volikogu liikmete arvu määramine**“

2. Võeti vastu otsus „**Valimisringkonna moodustamine ja mandaatide arvu määramine**“

3. Võeti vastu otsus „**Randoja kinnistu detailplaneeringu algata-**

mine“

4. Toimus määruse eelnõu „**Saarde valla arengukava 2026-2035 ja eelarvestrateegia 2026-2029**“ 1. lugemine. 1. lugemine lõpetada ja suunata avalikule väljapanekule.

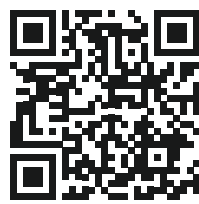
5. Anti määrus „**Saarde valla põhimäärus**“

6. Anti määrus „**Saarde Volikogu töökord**“

7. Anti määrus „**Saarde Vallavalitsuse töökord**“

8. Vallavanem jagas informatsiooni ja vastas volikogu liikmete küsimustele.

Istung on järelvaadata: <https://www.youtube.com/live/TTOTsLhWngw>

Kõigi Saarde Vallavolikogu otsuste, määruste ja protokollidega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiate veebilehelt www.saarde.ee. Vallavolikogu määrused avaldatakse ka elektroonses Riigi Teatajas www.riigiteataja.ee.

Läheneb kultuuri-, hariduse-, noorsootöö ja spordivaldkonnas tegutsevate mittetulundusühingute ürituste korraldamise toetuse taotluste esitamise tähtaeg

Tuletame meelde, et kultuuri-, hariduse-, noorsootöö ja spordivaldkonnas tegutsevate mittetulundusühingute ürituste korraldamise toetuse taotluste esitamise tähtaeg käesoleva aasta sügisperioodiks on 31. august 2025.

Toetust saavad taotleda Saarde valla haldusterritooriumil korralda-

tava või Saarde valla elanikele suunatud tegevuse huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, kelle tegevus vastab Saarde valla arengukavale.

Taotlused esitada hiljemalt **31.08.2025 e-posti aadressile info@saarde.ee**.

Saarde valla eelarvest mittetulun-

dustegevuseks toetuse andmise kord on leitav <https://www.riigiteataja.ee/akt/424012024036>.

Taotluse vorm ja eelarvetabel on leitav <https://saarde.ee/avaldused-ja-taotlused>.

Täiendav info: Ardo Agasild, ardo.agasild@saarde.ee, tel 5912 9850

Saarde Vallavalitsuse

18. juunil toimunud istungil

1. Anti luba Tali seltsimaja juures avaliku ürituse korraldamiseks 20.06.2025 kell 19.00 kuni 21.06.2025 01.00.

2. Anti luba Kilingi-Nõmme bussijaamas avaliku ürituse korraldamiseks 21.06.2025 kell 10.00-11.30.

3. Anti luba MTÜ Ristiküla Külaseltsil avaliku ürituse „Kodukandipäev, külaseltsi 20. juubel ja jaanipäev“ korraldamiseks 21.06.2025 kell 14.00-23.59.

4. Anti luba MTÜ-l Tihemetsa Kogukond avaliku ürituse korraldamiseks 22.06.2025 kell 18.00 kuni 23.06.2025 kell 02.00.

5. Anti luba Kilingi-Nõmme suveaias avaliku ürituse korraldamiseks 23.06.2025 kell 10.00-24.06.2025 01.00.

6. Anti tegevusluba Viljandi valla noortekeskusele (registrikood 75035536) projektlaagri „Kanaküla I“ korraldamiseks ajavahemikus 16.06-27.06.2025 aadressil Aale talu, Kamali küla, Saarde vald, Pärnu maakond.

7. Anti tegevusluba Viljandi valla noortekeskusele (registrikood 75035536) projektlaagri „Kanaküla II“ korraldamiseks ajavahemikus 31.07-11.08.2025 aadressil Aale talu, Kamali küla, Saarde vald, Pärnu maakond

8. Anti korraldus „Arvamuse andmine Seljametsa II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõju hindamise eelhindangu ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta. Nõustuti keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047) Seljametsa II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele, sest kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju.

9. Väljastati reklaamiluba Admanager Holdings OÜ-le.

10. Anti korraldus hajasustuse programmi 2025. a taotluste rahuldumata jätmiseks.

11. Anti korraldus hajasustuse programmi 2025. a vahenditest toetuse saamiseks esitatud taotluste rahuldumiseks ja abikõlblike projektide rahastamiseks.

12. Kinnitati sisekontrolli nõuniku 2025 aasta tööplaani järgmiselt: Saarde valla kinnisvaraobjektide analüüs. Läbiviimise aeg juuni-september.

13. Anti määrus „Saarde valla korraldavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevusnõuded“.

14. Anti 7 sotsiaalvald-

konna korraldust.

15. Anti korraldus Osaühing Saarde Kommunaaljuhatuse liikme puhkusele lubamiseks ja määrati puhkusele viibimise ajaks asendaja.

16. Muudeti Saarde Vallavalitsuse 30.05.2025 korraldust nr 2-3/209 „Sundvalduse seadmine“

17. Info: ajutised liikluskorralduse muudatused Kilingi-Nõmmes 21.06.2025; 23.06.2026; 12.07.2025.

25. juunil toimunud istungil

1. Anti luba Kilingi-Nõmme Klubis avaliku ürituse korraldamine 04.07.2025 kell 18.00-21.00 ja 05.07.2024 kell 18.00-21.00 (Laulu- ja Tantsupeo otseülekande vaatamine klubis koos linnarahva ja Euroopa kultuurikülade esindajatega).

2. Eraldati Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi Loodussõprade ringi noortegrupile Noorte omaalgatuse toetamise toetus summas 500 (viissada) eurot.

3. Anti korraldus sulgeda Surju Kooli lasteaed ajutiselt meeskonna ühiskoolituseks 21.08.2025. Surju Kooli lasteaias ajutise sulgemise ajal 21.08.2025 on vajadusel võimalus kasutada Kilingi-Nõmme Lasteaed Kröll lasteaias kohta.

5. Anti kaks ehitusluba

6. Anti korraldus muuta Osaühing Saarde Kommunaal Saarde jäätmejaama hinnakirja alates 01.07.2025.

7. Anti korraldus muuta Osaühing Saarde Kommunaal teenuste hinnakirja alates 01.07.2025.

8. Anti üks sotsiaalvaldkonna korraldus.

9. Anti korraldus riskianalüüsi kooskõlastuseks esitamiseks.

10. Info: Kilingi-Nõmme Klubi sulgemine ajutiselt 6.-29.07.2025 seoses klubi töötajate kollektiivpuhkusel viibimisega.

30. juuni toimunud istungil

1. Anti üks sotsiaalvaldkonna korraldus.

02. juuli toimunud istungil

1. Kinnitati Saarde valla riskianalüüs (versioon seisuga 25.06.2025), mis on koostatud vastavalt riiklikule riskipildile ning kohaliku omavalitsuse riskihinnangule.

2. Kinnitati riigihanke nr 296590 „Saarde valla kruusateede remont 2025“ tulemused.

3. Anti üks sotsiaalvaldkonna korraldus.

4. Anti korraldus projekteerimistingimuste

istungitel

andmiseks avatud menetlusena Saarde valla Kilingi-Nõmme linna Sambla 7c, Sambla 7b, Sambla 9 maaüksustele (katastri-tunnused 71201:001:0244, 71001:001:0180, 30601:001:0120) ühiselamu teistele sotsiaalsetele gruppidele (11322) projekteerimiseks.

5. Info: Saarde küla elanikud esitasid pöördumise Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile seoses Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste planeerimisega. Pöördumine edastati ka Saarde vallavalisusele teadmiseks.

11. juulil toimunud istungil

1. Anti ehitusluba aadressile Pärnu maakond, Saarde vald, Mustla küla, Uuetoa puurkaevu rajamiseks.

2. Anti luba Kilingi-Nõmme suveaias avaliku ürituse korraldamiseks 11.07.2025 kell 18.00-02.00 ja 12.07.2025 kell 06.00-23.59.

3. Anti korraldus juubeli-toetuste maksmiseks.

4. Anti viis sotsiaalvaldkonna korraldust.

5. Anti kaks korraldus, millega kinnitati ja anti projekteerimistingimused.

6. Anti ehitusluba.

7. Anti ehitusluba Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Tapi-tahe satelliitantennide ja nende juurde kuuluvate juurdepääsude rajamiseks

8. Anti ehitusluba Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Tõlviku satelliitantennjaama juhtimishoone püstitamiseks.

9. Eraldati reservfondist 5470 eurot Jaamaküla saun/päevakeskuse hoone katuse-töödega seotud projekti omaosaluse katteks.

10. Eraldati Saarde valla 2025. a eelarvest kultuuri-, spordi- ja külaliikumise sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus (tegevusala 08109 Seltsitegevus) kogusummas 900.- (üheksa-sada) eurot kahe Saarde valla noore Itaalias noortelaagris osalemise toetamiseks.

11. Eraldati Saarde valla 2025. a eelarvest kultuuri-, spordi- ja külaliikumise sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus (tegevusala 08109 Seltsitegevus) kogusummas 500.- (viissada) eurot Euroopa Kultuurikülade Kilingi-Nõmme vastu-võtmise 20. aastapäeva tähistamise toetamiseks.

12. Anti luba Oraveski OÜ-le avaliku ürituse „Oraveski avatud talude päev“ korraldamiseks 12.07.2025 kell 12.00-18.00.

11. augustil toimunud istungil

1. Anti luba Kilingi-Nõmme suveaias avaliku ürituse korraldamiseks 16.08.2025 kell 12.00-18.00.

2. Anti luba Oraveski OÜ-le avaliku ürituse „Oraveski kodukohvikute päev“ korraldamiseks 16.08.2025 kell 12.00-23.59.

3. Anti luba Oraveski OÜ-le avaliku ürituse „Oraveski maskeraad“ korraldamiseks 20.09.2025 kell 17.00-23.59.

4. Kinnitati Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi hoolikogu koosseis.

5. Kinnitati Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuse struktuur ja ametikohad.

6. Anti korraldus sõlmida Mittetulundusühinguga Läänerranna Jahiselts (registrikood 80605326, asukohaga Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Reiu küla, Reiu-ujõe tee 14, 86508) maajahindusliku kasutamise leping Saarde vallale kuuluvate kinnistute Põlismetsa 17,39 ha (30601:008:0010); Tsikli 13,04 ha (71101:001:0454); Lauri krossirada 13,6 ha (71101:001:0213) kasutamiseks.

7. Väljastati reklaamiluba ISAMAA Erakonnale.

8. Väljastati reklaamiluba OÜ-le Oraveski.

9. Nõustuti Saarde vallas Allikukivi külas asuva Kooli tee 2 a katastriüksuse (katastri-tunnus 71201:001:0172, ligikaudne pindala 9701 m²) riigi omandisse jätmisega.

10. Anti korraldus Saarde Vallavalitsuse 30.04.2025 korralduse nr 2-3/161 „Vakamaa katastriüksuse ostueesõigusega erastamine“ muutmiseks.

11. Anti korraldus sund-valduse seadmiseks Elektrilevi OÜ kasuks Tihemetsa alevikus asuval kolmel kinnistul.

12. Anti viis sotsiaalvaldkonna korraldus.

13. Anti ehitusluba aadressile Pärnu maakond, Saarde vald, Surju küla, Kasesalu olemasoleva päikesepargi ümberehitamiseks elektrienergia salvestussüsteemi lisamise näol.

14. Anti kasutusluba mit-teelahoone kasutusele võtmiseks asukohaga Pärnu maakond, Saarde vald, Saarde küla, Kūni.

Vallavalitsuse istungite protokollidega ja juurdepääsupiiranguteta korraldustega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiata veebilehelt www.saarde.ee.

UUS TÖÖTAJA

Saarde valla uus laste heaolu spetsialist

Minu nimi on Kätlin-Irene Rubin ja alates augustist töotan Saarde Vallavalitsuses laste heaolu spetsialistina, mis sisuliselt tähendab lastekaitsetöötaja rolli. Minu töö on toetada ja kaitsta Saarde valla lapsi, et nad saaksid kasvada turvalises ja hoolivas keskkonnas. See hõlmab nii ennetavat tegevust, kui ka laste ja perede toetamist keerulisemates olukordades, pakkudes neile selleks vajalikku nõu, tuge ja abi.

Lõpetasin 2024. aastal Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korralduse eriala. Varasemate õpingute ja praktika käigus olen kogenud, kui olulised on inimestevahelised head suhted ja koostöö erinevate valdkondade vahel. Laste heaolu spetsialisti ametikoht on mulle heaks väljakutseks,

kus saan seniseid teadmisi rakendada ka ise õppida ja areneda. Mul on hea meel, et kolleegid on mind sõbralikult vastu võtnud ja on mulle igati toeks, et saaksin uues ametis kohaneda ning tööle keskenduda.

Minu kodukohaks on Audru, mistõttu on Saarde vald uus ja põnev paik, mida avastada. Siinsete inimeste ja kogukonna elu-olu õpin juba tasapisi töö käigus tundma ning iga päev toob kaasa uusi kogemusi ja teadmisi. Minu poole võib pöörduda laste heaolu puudutavate küsimuste ja muredega – olen valmis kuulama ning koostöös otsima parimaid lahendusi vajaliku toe või teenuse leidmiseks.

Kätlin-Irene Rubin
laste heaolu spetsialist

Kohaliku omaalgatuse programmi sügisvooru info

Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) eesmärk on tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimine ja püsimine. Rahastatakse projekte, millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemisse, tõhusama koostöö tekkesse ja ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse. 2025. aasta Pärnumaa KOPi sügisvooru rahaline maht on 50 877,62 eurot.

Toetuse taotlejaks saavad olla avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, mille asutajaks ega liikmeks ei ole kohaliku omavalitsuse üksus ega riik. Täpsemad taotleja, taotluse ja abikõlblike kulude tingimused on kirjas programmi määruses. **Kõik vajalikud materjalid, sh õpetusvideod, leiab Pärnumaa Arenduskeskuse kodulehelt www.arenduskeskus.eu/kop.**

Pärnumaal tegeleb nii projektide sisulise nõustamise kui menetlemisega vabaühenduste konsultant Karoliine Aus. Ta on ritta pannud seitse soovitusi, et taotluse kirjutamine kulgeks sujuvalt:

- Enne taotluse kirjutamist tutvu määruses paragrahviga 10, et veenduda, kas sobid antud programmis taotlejaks.** Samuti kontrolli, kas teie ühingu põhikirjast tuleb välja, et tegutsete avalikes huvides ning oma piirkonna huvides?
- Kontrolli, et avasid õige meetme taotlusvormi**, sest valele taotlusvormile täidetud projektid loetakse mitteavastavaks. Määruse paragrahv 14 lõige 6 toob välja veel olukordi, kunas projekt loetakse mittevastavaks ja hindami-

KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMM

SÜGISVOOR ON PEAGI AVATUD!

TAOTLUSI SAAB ESITADA KUNI

1.10.25 KELLA 16:30

ROHKEM INFOT JA JUHISED

ARENDUSKESKUS.EU/KOP

PÄRNUMAA

OMAVALITSUSTE LIIT

PÄRNUMAA

ARENDUSKESKUS

sele ei saadeta.

- Projekti kirjutades ava ka selgitavad infoväljad** (väike küsimärk tekstikasti kõrval), sest seal on abistavaid lisaküsimusi, mis tagavad selle, et hindajad saavad kõik vajaliku info tekstist kätte.
- Programmis toetatakse tegevusi, mis on otseselt seoses programmi eesmärgiga:** tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimine ja püsimine. Pea meeles, et projekti eesmärk ei ole tegevus, vaid siht!
- Projekti abikõlblik periood on 01.10.25-01.10.26**, ärge märkige taotluses muud perioodi, isegi kui plaanite tegevused kiiremini lõpetada. Sellegipoolest tasub arvestada, et kui teil pole võimalik omavahenditest kõiki kulusid katta, tasub tegevuste alustamiseks ära oodata hindamiskomis-

joni otsus, mis tuleb hiljemalt detsembril keskpaigaks.

- Enne eelarve koostamist, loe määruse paragrahve 7-9.** Seal on välja toodud, et omafinantseering peab olema vähemalt 10% abikõlblikest kuludest. Samuti on seal välja toodud, millised kulud on ja ei ole abikõlblikud.
- Kui oled projekti valmis kirjutanud, selle vastavust määruse ja hindamiskriteeriumitega võrrelnud, on soovituslik võtta ühendust konsultandiga, kes projektisisu üle vaatab ja vajadusel vastavad suunised annab. **Kuid konsultandiga tuleb võtta ühendust enne projekti esitamist!**

Kontakt:
Karoliine Aus
karoliine@parnumaa.ee
+372 5307 6570.

Saarde valla arengukava avalikud arutelud

ARUTELUD TOIMUVAD:

- 13.08.25 kell 17.30 Talil Kase tee 1 saalis
- 21.08.25 kell 17.30 Tihemetsa raamatukogus
- 25.08.25 kell 17.30 Surju rahvamajas
- 27.08.25 kell 17.30 Kilingi-Nõmme klubis

Saarde valla arengukava ja eelarvestrateegia olid 07.08.2025 Saarde Vallavolikogu istungil esimesel lugemisel. Arengukava materjalid on avalikustatud Saarde valla kodulehel aadressil www.saarde.ee perioodil 08.08–21.08.2025

Surju rahvamaja tegemistest

Suvi on jäänud selja taha ning ees ootab uus ja põnev hooaeg. Möödunud suvest jäävad meelde südamlilik laulu- ja tantsupeo tulemine ning rahvarohke jaanipäev.

Sügise sündmused

Septembris ootame kõiki osa võtma **Maal Elamise Päevast**, mis toimub **20. septembril kell 11.00–16.00 Pärnamäed Pagari õuel**.

Rahvusvahelise eakate päeva puhul on kõik meie väärikad oodatud **8. oktoobril kell 14.00 Surju rahvamajja** Karl Madise kontserti nautima. Üritusel ootab teid kohvilaud.

• Palume registreerida

osalemine hiljemalt **3. oktoobriks Surju kaupluses**.

• Kui vajate transporti, andke sellest samuti teada hiljemalt 3. oktoobriks telefonil **5331 4122 (Merike)**.

Oktoobris toimub ka hooaja **suur avapidu**: lavale astub **ansambel Meie Mees** ning muusikat mängib **DJ Ivo Uslov**. Pidulugu toimub **25. oktoobril kell 20.00–02.00**.

• Kohapeal töötab baar (ainult sularahas).

• Piletid: eelmüügist 15 €, kohapeal 25 €.

• Piletid on müügil rahvamajas oktoobris E, K ja R kell 14.00–17.00 (muul ajal kokkuleppel).

• Piletite arv on piiratud!

Seltskondlikud kohtumised

Ka sel sügisel jätkuvad igakuised seltskondlikud kohtumised vanemaealistele, mida möödunud aastal toetas Rohelise Jõemaa Koostöökogu (Eesti Leader Liit, ESF+ fond). Kevadel esitatud kaks miniprojekti said mõlemad rahastuse, mis võimaldab kutsuda külla põnevaid esinejaid ning korraldada väljasõite.

Kohtumistel on oodata näiteks **Olavi Kõrret, Kalju Paldist, Indrek Kaldat, Rita Rätseppa ja Vladislav Koržetsit**. Järgmise aasta kevad-suveperioodiks on plaanis kaks väljasõitu – üks Põhja-Eestisse ja teine Vormsil.

Ole meie tegemistega kursis!

Ootame jätkuvalt kõiki ideid ja ettepanekuid, mida võiks rahvamajas korraldada. Samuti saab meie ruume rentida oma pidude või sündmuste tarbeks. Täpsema info hindade ja võimaluste kohta leiad kodulehelt: <https://rahvamaja.wixsite.com/surjurahvamaja/kulas-taja-meelespea>.

Hoia meie tegemistest silm peal ka **Surju Rahvamaja Facebooki lehel**.

Vahvate kohtumisteni!

Liis Juust

Surju rahvamaja kultuurikorraldaja ja noorte juhendaja

Kilingi-Nõmme ja Surju malevasuvi

Sel suvel said Saarde valla noored jälle õpilasmalevast osa. Teeme siinkohal väikese kokkuvõtte maleva tegemistest.

Saarde Õpilasmaleva Surju ja Kilingi-Nõmme rühmad alustasid tööd 10. juunil ja lõpetasid 26. juunil väljasõiduga Soomaale. Siia vahele mahtus igasuguseid töid ja tegemisi.

Noortel on huvi tööd teha suur. Kilingi-Nõmme rühm täitis 4 minutiga. Surju noortel läks natuke kauem aega. Kahe rühma peale oli malevasi kokku 30 ja töid ning tegevusi jagus küllaga. Kilingi-Nõmme noored korrasid enamasti surnuaedu ja lisaks toimetati Huvikeskuse juures. Surju noored töötasid enamjaolt koolimaja ümbruses: rohisid staadionit, korrasid uue katte saanud loodusrada ja valmistasid ette jaanituleplatsi.

Kõhutäidet pakkus noortele Kilingi-Nõmme Kohvik ja Surju Kooli söökla.

Maleva oluliseks osaks on saanud Eesti Töötukassa koolitused. Töötoas tutvuti mänguliselt erinevate ametitega ja juhendati töötusnõugetegemisel, sealhulgas tutvustati seadusandlust ehk milliseid töid millises vanuses teha tohib.

26. juunil toimus väljasõit Soomaale, kus noored said osaleda kanuumatkal Halliste jõel. Pärast 3-tunnist kanuusoitu selgus, et läbitud oli 14 kilomeetrit. Selle peale arvas kolmandik noortest, et nad poleks matkast osa võtnud, kui nad oleksid selle pikkust ette teadnud. Samas selle vahemaa läbimine läks noortel mängulise kergusega ja lõbusas hoos.

Noored töid välja, et peale töötaasu on maleval veel mitmeid teisi plusse: sai

tuttavaks uute inimestega, sai sõpradega koos olla ja suhelda, sai teha erinevaid töid ning uusi töökogemusi ning väga tähtis oli ka, et toit oli väga maitsev.

Ilmataat meid sedakorda ei hellitanud, päris mitmel päeval sadas vihma, aga noored olid vaprad ja tegid ettenähtud tööd ikkagi ära.

Aitäh Saarde Vallavalitusele, kes võimaldab noortel kodu lähedal töötegemist harjutada.

Surju rühm tänab kooli kokkasid Inge Jõekallast ja

Reet Kukke, kes meile väga maitstavad toidud valmistasid ning kooli majandusjuhatajat, Rutmar Leppikut, töövaliku ja igakülgse abi eest. Kilingi-Nõmme rühm tänab Saarde Kommunaali töötajate ja näpunäidete eest ning Kilingi-Nõmme Kohvikut heade roogade eest. Suured tänud Armandile ja Vellole, kes meid Soomaale sõidutasid!

Liis Virkus ja Hurmet-Mihkel Ilus

Surju ja Kilingi-Nõmme rühma juhid

Väikeste vallakodanike VASTUVÕTT

Vankrikõnd ja meenete üleandmine

KILINGI-NÕMME KLUBIS

12 | 09 | 2025

Reedel kell 11:00

Väikeste vallakodanikele saadetakse kutsed

Maal Elamise Päev 20. septembril

Maal Elamise Päeva eesmärk on tutvustada elu maal ning avada uksed tegusatele ja säravatele inimestele, kes otsivad endale sobivat elupaika. Üle-eestiliselt tähistatakse seda päeva tänavu **20. septembril**.

Meie piirkonnas korraldavad sündmust Surju ja Uulu, kes tegutsevad seekord ühiselt Saarde ja Häädemeeste vallana. Ürituse toimumispaigaks valisime kahe valla piirialal asuva **Pärnamäed Pagariäri õue**, kus ootame kõiki osalema ja päeva nautima kell **11.00–16.00**.

Päev täis tegevusi

Sündmus pakub tegevusi igas vanuses külastajale. Lavale astuvad meie valdade isetegevuslased – teistehulgas

valdade mudilas- ja lastekoorid esitavad laulupeo repertuaari, tantsijad ja võimlejad aga tantsupeo kavasid. Päeva lõpetab kontsert **Koit Toome duolt**.

Lisaks saab:

- tutvuda valla asutuste tegemisega,
- suhelda otse vallavalitsuse esindajatega,
- osaleda töötubades,
- küllastada laada-ala.

Ootame kõiki kaasa lööma oma parimate hoidiste ja õunakookidega! Palume need tuua **infotelki hiljemalt kell 12.00**. Päeva jooksul selgitatakse välja parimad, kes saavad ka auhinna. Samuti loositakse osalejate vahel välja mitmeid üllatusi.

Laste rõõmuks on kohapeal **tasuta batuut** ning maiustamiseks ootab **jää-tiseauto**.

Tule kauplema või osalema!

Kui soovid tulla oma käsitöö või koduste hoidiste-küpsetistega müügile, anna endast teada korraldajatele.

Kontaktid lisainfo jaoks:

- Häädemeeste vald – Egle Vutt: uuluksk@haademeeste.ee, tel. 44 8898; 5345 1405
- Saarde vald – Liis Juust: rahvamaja@saarde.ee, tel. 5343 4653

Kohtumiseni 20. septembril Maal Elamise Päeval!

Häädemeeste ja Saarde valla Maal elamise päev
20. september 2025 | PÄRNAMÄED pagariäri hoovil
kell 11.00-16.00

LAVAL
TANTSU- JA LAULUPEO REPERTUAAR
HÄADEMEESTE JA SAARDE VALLA KOLLEKTIVIDE POOLT
SÄRTSAKAD ETTEASTED KOHALIKE ESINEJATE POOLT

TASUTA BATUUT

JÄÄTISEAUTO

LAADAALA
TEGEVUSED LASTELE JA NOORTELE
TÖÖTOAD
HOIDISTE JA ÕUNAKOOGI VÕISTLUS
NEI TOO OMA HOIDIS JA KOOK KELLA 12.00-KS INFOTELKI!
KÜLASTAJATE VAHEL AUHINDADE LOOS

KOIT TOOME DUO

Maal elamise päev

Eakate klubi tegemistest

Kilingi-Nõmmes on Eakate klubi koos käinud juba väga palju aastaid. Kuus aastat tagasi sai moodustatud Seltsing Klubi Eakas, mille eesmärkideks on Saarde valla eakate inimeste igapäevaelu rikastamine, regulaarsete kokkusaamiste korraldamine, ekskursioonide korraldamine, lektorite ja esinejate kutsumine klubiüritusele ning sidemete hoidmine teiste eakate ühendustega. Seltsing tegutseb seltsingulepingus määratud punktide alusel ja iga liige tasub liikmemaksu. Käesoleval hooajal kuulus seltsingusse 66 liiget.

Hooaja avasime augustis ekskursiooniga – külastasime Papagoi keskust ja Põllumajandusmuuseumi Tartus ning Holdre lossi, kus asub kuulus klaverimuuseum.

Septembris toimus Eakate klubi esimene pidu, külas olid Viljandi Eakate klubi „Kuldne sügis“ 30 liiget. Toreda ja pika luuletuse eakate elust esitas klubi president Valentine Alvre, kes on lõpetanud Kilingi-Nõmme Keskkooli. Tantsumuusikat mängisid Priit Kask ja Ilme Prenge.

Oktoobris oli esinemas perekond Truija karmoškaansambel Rāpinast. Pereema Helen on lõpetanud Kilingi-Nõmme Muusikakooli akordioni erialal, Põlvamaal mängib pilli, juhendab koori ja kirjutab ka ise laule. Toreda üllatuse tegi Githa vilistlasrühm tantsuga „Kurzeme“.

Novembris toimus Saarde Kultuurituuri II kontsert „Õnnela ja sõbrad“, kõik Eakate klubi liikmed olid kohal, kes esinejana, kes kuulajana.

Detsembris olid eakad oodatud klubisse veebiseminarile „Heaolu ja turvatunne vanemas eas“. Kuulati ette-

kandeid sotsiaalteenustest, vägivalla ennetamisest ja eakate vastu toime pandud kuritegudest. Need on väga jubedad lood, aga nendest tuleb rääkida, et parandada eakate turvatunnet!

Jõulupeol esines muusikakooli akordioniorkester ja külas oli tuntud rahvamuusik Janne Suits Kambjast, kes mängis ja tutvustas mitmeid erinevaid rahvapille, rääkis toredaid lugusid oma muusikuteest.

Jaauarist toimus klubis Eesti-Läti ühisprojekt Laululaud, kus lauldi tuntud laule nii eesti kui läti keeles, laule õpetasid ja pilli mängisid koos eesti ja läti muusikud. Algselt plaanitud tunniajane simman kestis kolm tundi! Sellel toredal sündmusel osales enamusi klubiliikmetest. Jaauarist toimus ka teine Eakate klubi pidu – külas olid Karmoškase mud Pärnust. Juba esimese valsilooa olid kõik tantsimas. Sellel kokkusaamisel oli ka väga vajalik loeng päästeametilt, kus selgitati kriisiks suitsuanduri vajalikkus ja anti õpetusi, mida teha, kui midagi on juhtunud. Aitäh Pärnu Päästeametile sisuka loengu eest!

Märtsikuu peol esines Seljametsa Rahvamaja lauluansambel Helin. Tantsu-

sumuusikat mängisid Priit Kask ja Arvo Bauer. Nii külalised kui ka meie seltsiliikmed vihtusid tantsu päris mitu tundi.

Aprillis käis eakatel külas kunagine Kilingi-Nõmme klubi juhataja Age Einulo. Nostalgiahetked ja kohtumised vanade sõpradega tõid Agele pisara silma. Age juhendamisel esines Paala kultuurimaja naisansambel, lavale tulid ka Paala rahvatantsijad. Tantsumuusikat mängisid tuntud Pärnumaa muusiku ja helilooja Jakob Kaunissaare „Jakobi bänd“ Pärnu-Jaagupist. Meie omad Patlane ja Nõmmela esitasid J. Kaunissaare kirjutatud laule.

Aprillis toimus ka loeng eakatele „Koduapteek korda“. Räägiti esmaabivahenditest, koduapteegi korrashoiust, toidulisanditest, internetikaubanduse ohtudest. Iga osaleja sai kaasa magneti oluliste telefoninumbritega ning esmaabi kotikese. Täname, Pille Lend ja Hiie Lainela-Kollom väga vajaliku loengu eest!

Eakate klubi hooaja lõpetamine toimus maikuu. Külas olid Tartu Seenioride klubi 4 tantsurühma. Kontserdil sai näha nii rahvatantsu, seltskonnatantsu kui ka show-tantsu. Kilingi-

Nõmme ja Tartu eakad keermutasid ühiselt tantsuringis mitu tundi Udo Jakobsoni muusika saatel.

Maikuu käisid eakad ka Tartus, Maalehe korraldatud Eakate festivalil ERM-is. Tegevust seal jagus – huvitavad esinejad, kaasahaaravad arutelud, paljud ettevõtet tutvustasid oma tooteid ja teenuseid, mis mõeldud just eakatele inimestele.

Ka meie omad taidluskollektiivid – ansambel Patlane, eakate rahvatantsurühm, tantsurühm Nõmmeliined ja Eatud võimlejad on hooaja jooksul esinenud Saarde valla Kultuurituuri kontsertidel, erinevatel sündmustel nii kodulinnas kui ka kaugemal. Augustis sõidame huvireisile Setomaale.

Täname Kilingi-Nõmme klubi ja helitehnikut Siimu, tänu kellele on eakate kokkusaamised alati meeleolukad ja toredad.

Hea lugeja! Kui sul tekis soov ühineda meie vahva seltskonnaga, siis oled oodatud juba septembris meiega liituma! Vanuse ülem- ega alampiiri meil ei ole. Tule ja saa osa toredatest kohtumistest, vahvatest väljasõitudest, hoogsatest pidudest ja fantastilisest seltskonnast!

Õnnela Teearu

Surju Rahvamajas

KARL MADIS

EAKATE PÄEVA TÄHISTAMINE

08. OKT. 2025
KELL 14.00

Eelregistreerimine kuni 03. oktoober
Surju kaupluses

Transpordi soovist palun teatada 03. oktoobriks
telefonil 5331 4122 (Merike).
Lisainfo telefonil 5343 4653 (Liis)

OLETE OODATUD

VÄÄRIKATE PÄEV

KILINGI-NÕMME KLUBIS
02.10.2025 kell 12

Teile esinevad:

Peeter Kaljumäe *Lisaks väärikate pulma-aastapäevadele tunnustamine!*

Artur Raidmets

Bussid väärikate päeva tähistamisele väljuvad: Kanaküla 11:10
NB! Transpordi jaoks vajalik
ette registreerimine kuni 26.09.25
telefonil 5664 9731 või
e-kirjaga aadressil
janne.elmers@saarde.ee

Tihemetsa 11:30
Veelike 11:00
Tali 11:15
Laiksaare 11:25
Jäärja 11:15

Klubis kõlas aplaus tantsijatele, lauljatele ja pillimeestele

Euroopa Kultuurikülade projektiga on Kilingi-Nõmmes tuttavad väga paljud, kes kultuurikülades ise kohal käinud või külalisi oma kodus majutanud. MTÜ AIK Livonia asutajaliikmena olen 25 aasta jooksul kirja pannud kõikide osalejate/ abistajate/ huviliste nimed ja talletanud rahvusvahelise liikumise ajaloo fotoalbumites.

Sel aastal möödus 20 aastat suvest, mil kõik 12 kultuuriküla Kilingi-Nõmmes kokku said. Tähistamiseks kutsusime sõbrad jälle külla. Seekord ei keskendunud me sündmustele kohapeal, vaid sõitsime Kilingi-Nõmmes ja vallas ringi. Käisime ära Viljandis ja Surjus imelises Kargoja talus ning külastasime meie linna kõige uuemat hoonet, mis politsei ja päästeameti käsutuses.

Reedel ja laupäeval oli tänu Siimule võimalus klubis suurelt ekraanilt linna-

Sündmuse pidulik avamine suveaia sissepääsu juures, Euroopa Kultuurikülade teabetahvli ees. Foto: Kätlin Laur

rahval koos külalistega Saksaamaalt, Austriast, Taanist ja Tšehhist vaadata tantsupidu, rongkäiku, laulupeo tule süütamist ja pillipidu. Mitmel korral kõlas aplaus, külalisi vaimustasid tantsu-

peo mustrid ja rahvariided. Imestama pani neid, kuidas lapsed ja noored on koos täiskasvanutega ühise ilu loomise nimel pingutamas. Mitmel korral arvutasid nad üle tantsijate, lauljate,

pillimeeste ja pealtvaatajate arvu ning kõrvutasid seda meie miljonilise rahvaarvuga. Kas keegi nendel päevadel koju jäi, kas tõesti on kõik selle suurpeoga seotud?

Võtsime aega arutelukski, kus kõikide riikide esindajad rääkisid viimase aja muutustest oma kodulinnas. Läbivalt tuli jutuks kultuurikülade liikumise jätkamine, uute võimaluste leidmine ja seeläbi suhete hoidmine või uute sõprade leidmine.

Ühise telekavaatamise tegi hubasemaks perenaiste kaetud lauake, rõõmsat elevust pakkus kingituste vahetamine ja ühine tantsuproov, mille käigus „Oige ja vasemba“ selgeks õpiti.

Pühapäeval võtsime vihma ja tuult trotsides ette laulupeo teekonna, läksime otsima emotsioone ja tunnet, mida ainult lauluväljakult on võimalik saada. Meie saime selle emotsiooni, said külalisedki.

Viimasel päeval näitasime külalistele, kuidas edeneb koolimaja remont ja Önnela tutvustas lähemalt muusikakooli võimalusi. On

märkimisväärne, et muusikakooli esindus osaleb sel aastal Euroopa Kultuurikülade noortelaagris Itaalias.

Kohtumistel osalenud Livonia liikmed on väga tänulikud kõikidele, kes igati kaasa aitasid sündmuse õnnestumisele. Saarde vallavalitsus, Kilingi-Nõmme klubi, Kilingi-Nõmme Gümnaasium olid seekordse kogunemise suurimad toetajad.

Ainult mõned meie külalistest olid varem Kilingi-Nõmmes käinud, kuid kõik avaldasid soovi kunagi tagasi tulla ning unistasid võimalusest ööbida eestlaste kodudes nagu 20 aastat tagasi ja nagu seekord võõrustas oma sõpru Austriast perekond Saar. Varakult teatasid austerlased oma soovist, mis kinnitab, et isiklikud sõprussuhted ongi need kõige kindlamad suhted.

Eesi Kolla
MTÜ AIK Livonia

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Gümnaasium alustab uut aastat renoveeritud hoones

Alustame uut õppeaastat mitte ainult uute eesmärkidega, vaid ka uue hingamisega, sest suured muutused meie koolis ei jää kellelegi märkamatuks.

Ligi poolteist aastat kestnud koolihoone rekonstrueerimine on jõudnud lõpusirgele. Välise uuenduse kõrval (fassaad ja aknad) on palju muutunud ka majas sees: uus küttesüsteem, esmakordne majaülene ventilatsioon ja uus valgutus. Mitmed klassiruumid on saanud optimaalse suuruse. Turvaline ja õppimist toetav keskkond on õpilastele ja töötajatele oluline ning samas ka kohustav.

Möödunud õppeaasta Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis ei olnud lihtne. Rekonstrueerimistööd, pidevad ümberkorraldused ja samaaegselt toimuv õppetööd seadsid meie ette rohkelt väljakutseid. Ometi võime rõõmuga öelda, et kõik mis vaja, ja pisut enamgi sai tehtud.

Peame eriti oluliseks, et isegi keerulistes tingimustes ei olnud meil mitte ühtegi kriitilist olukorda seoses laste turvalisusega. See on tunnustus meie personali ja ehitajate professionaalsusele ning kogukonna mõistvale toele.

Koolina saame rõõmustada heade tulemuste üle: I ja II kooliastme õpilaste õppeedukus on väga kõrge. Kasvab nende õpilaste hulk,

kes lõpetavad ainult viitega. Samal ajal ei saa me silmi kinni pigistada järjest süveneva haridusliku erinevuse ees: ühelt poolt väga edukad õppurid, teiselt poolt need, kellel ei ole õpiteel edu ei kooli ega tugistruktuuride toel.

Peame tõdema, et mõnikord jääb kooli võimalustest lapse abistamiseks väheks, kui puudub koostöö vanematega. Uue õppeaasta üks tähtsamaid sihte ongi süvendada koostööd kodudega. Lapse edukas areng ei sünni ainult klassiruumis – see on ühine tee, kus kool ja pere astuvad koos. Kergekäelised puudumised jäta- vad jälje tulemustesse läbi mitme aasta.

Põhjalik analüüs käesoleva aasta kevadel näitas, et iga 10 tundi puudumist vähendab trimestrihinnete keskmist 0,36 hindepalli ja 10 tundi põhjuseta puudumist vähendab trimestrihinnete keskmist 0,52 hindepalli. Seega – selleks et õppetöös tulemusi saavutada, on eelkõige vaja õppetöös osaleda!

Kool peab arenguvestlusi ülitähtsaks. Need annavad võimaluse õppija, vanema ja kooli vaheliseks suhtumiseks koostööks. Koos arutades sünnivad parimad otsused, kuidas toetada iga lapse arengut. Kool loodab, et kõik vanemad pööravad rohkem tähelepanu oma lapse haridusteenusele

ja annavad tuge, mis aitab noorel end paremini juhtida ja eesmärgi seada.

Huvitegevuse üldine rahastuse vähenemine on selle fookusi koolis ümber kujundanud. Keskendume neile huviringidele, mis on seotud suurema hulga lastega (mudilas- ja lastekoor ning rahvatants), kus on kõige pädevamad juhendajad ning mis on seotud enim tulevikuoskustega.

KiNG-is töötavad inimesed, kes lisaks koolitööle panustavad vabariigi hariduspoliitika kujundamisse, aineühenduste töösse ning ülikoolide praktikate juhendamisse. Selline tegevus väljaspool kooli toob meile teadmisi, loob võrgustikke

ja annab kogemusi, mida saab kohe rakendada oma majas. Oleme uhked, et meie õpetajad on aktiivsed, ettevõtlikud ja toetavad.

Meie kooli tugevuseks on ka tugistruktuurid: logopeedid, eripedagoogid, õpiabi ja koostöö õpilaskoduga. See võimaldab ellu viia kaasavat haridust, mis arvestab iga lapse eripärade ja pakub talle pidevat tuge.

Algav õppeaasta toob meile mitmeid ülesandeid.

2025/2026. õppeaastal seab Kilingi-Nõmme Gümnaasium fookusesse õppija iseseisvuse ja vastutuse kasvatamise kõikides kooliastmetes, toetades individuaalset arenguteed päevikute, klassijuhatajatundide ja

Alustame kooliaastaga
1.septembril kell 8.30
koduklassis

- Klassijuhatajatund
- Tarkusepäeva aktus
- Koolilõuna
- Ainetunnid

1.septembri koolipäeva lõpetame 13.30 bussid väljuvad 13.30

Info: www.kilingi.edu.ee ja e-kooli kaudul!

kogukonnapraktika kaudu. Suurt tähelepanu pööratakse koostööle lapsevanematega – arenguvestlused ja regulaarne tagasiside aitavad perel senisest enam panustada lapse haridusteenusele. Samal ajal jätkab kool turvalise ja kaasajastatud õpikeskkonna arendamist, et iga õppija tunneks

end toetatuna ja hoituna.

Olete oodatud kaasa rääkima ja panustama meie kooli ellu. Jagagem rõõme, otsigem lahendusi ja hoidkem ühiselt väärtusi!

Erli Aasamets
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi direktor

Tõime jaanipäeva varasemaks

Nagu varasematelgi aastatel nii ka selle aasta jaanipäevaks oli ennustatud sajast ilma.

Kuid reede hommikul näitas esmaspäevaks, 16. juuniks, nädala ainsat päikesepaistelist, sademeteta päeva. Uskudes ilmaprognoosi, sai tehtud otsus, et jaanipäev tuleb tuua varasemaks!

Keda nii kiirelt esinema saada? Önnela, kes alati esinemiste osas tegus ja vastulelik olnud, oli seekord „aheldatud ehk sundpuhkusel“, kuid hea idee oli tal ikka olemas!

„Kutsuge Toivo Kaiküll!“ Meie õnneks oli see mees valmis kiirelt abi pakkuma ja lauludega jaanimeeleolu looma.

Elvi hoolitses peole kohaselt kalja, vorstikeste ja maiustuste eest ning töökaas-

laste abiga said hoolealused hoovile tekkinud jaanituleplatsile koondatud.

Üllatuseks olid 15. juuni õhtupoole tegevusjuhendaja Liina kodus koorunud pardipojad, kes oma esimese supplusega karbitiigis meie üritusel nn nunnumeetri

põhja keerasid!

Meil õnnestus jaanipäeva hõngu nautida päikese- paistes! Kohati tuli isegi varju otsida.

Suur tänu kõigile panustajatele!

Kristi Sutt

SA Kilingi-Nõmme THK

Saarde valla pillimehed suurel peol

Alates 2011. aastast on laulu- ja tantsupeo lahutamatuks osaks saanud ka rahvamuusikapidu ehk pillipidu. Teist korda järjest esindasid Saarde valda sellel ainulaadsel sündmusel **Lähkma Küla Pillimehed**.

Pikk ettevalmistustee sai alguse juba 2024. aasta suvel, kui alustati iganädalaste pilliproovidega. Aja jooksul järgnesid üldproovid ning 5. aprillil anti Viimsis oma parim ettemängul. Pärast pikka ootamist saabus maikuu keskel kauaoodatud sõnum: **olete pääsenud suurele peole! Pärnu linnast ja maakonnast pääsesid pillipeole kokku kaheksa kollektiivi ja kuus üksikmängijat.**

Žürii tagasiside oli südantsoojendav – pillimehi kiideti väga hea ettevalmistuse, vaba esituse ja nauditava koosmängu eest.

Eriti uhked oleme selle üle, et Lähkma pillimehed osalesid rahvamuusikapeol lausa kolmes erinevas liigis:

- **Koondorkester** – siia kandideerisid kõik meie 13 pillimeest;
- **Mandoliiniliik** – kaheksa pillimeest oli mandoliinimängijate koosseisus;
- **Karmoškaliik** – üks pillimees esindas küla ka selles haruldases žanris.

Koondorkestri konkurts oli eriliselt tihe, väga paljud soovijad pidid sel korral kõrvale jääma – seega on meie pääs peole väga suur tunnustus.

Rahvamuusikapidu toimus **4. juulil kell 14 Vaba-**

Lähkma Küla Pillimehed Viimsi eelproovis

Märjad, aga rõõmsad! Foto: Haide Rannakivi

duse väljakul, kus kõlasid lausa kaheksa erinevat pilliliiki: kandle, löötpillid, torupillid, viiulid, koondorkester ning esmakordselt ka hiiu kandle, karmoškad ja mandoliinid. Rahvamuusikapeo loominguline juht oli Helin Pihlap. Kontsert oli

tasuta ja seda sai jälgida ka otseülekandes ETV-s.

Lähkma pillimeeste mäng kõlas ka **suures laulupeorongkäigus 5. juulil**, kui muusikud koos teiste peolistega läbi pealinna tänavate liikusid.

Täname kõiki, kes on

meile kaasa elanud! Eriti suur kummardus toetajatele, kes laenasid meile harjutamiseks ja ettemänguks mandoliine – teie abita ei oleks mandoliiniorkestrisse pääsemine olnud võimalik.

Ave Kartau

Asta Teder kui Jäärja koolmeister

5. septembril saanuks Asta Teder 95-aastaseks. Seoses selle tähtpäevaga on sobiv teda meelde tuletada kui Jäärja laste koolitajat.

Kui tema keskkooli lõpetas (1949), siis parasjagu leiti, et vanad eesti- aegsed õpetajad ei kõlba enam nõukogude noori õpetama ning tema lennust hulk lõpetajaid kutsuti välja haridusosakonda ja suunati koolidesse. Asta Jõudne määrati Alliku Mittetäielikku Keskkooli, mis oli 7-klassiline ja asus Jäärjas. Õpetas matemaatikat ning inglise keelt, hiljem huvitus loodusteadustest. Mõne aasta pärast oli ta juba hinnatud pedagoog ning sai kooli direktoriks.

Jäärjas möödus oluline osa tema noorusaastatest. Uus aktiivne haridustöötaja oli tõeline maa sool: mängis rahvamaja näiteringis, andis kodu- ja põllumajandusloomadele sünnitusabi ja säras tantsupidudel. Muidugi oli ta külapoiste paleus ning silmapaistvaim neist – andekas raamatupidaja Leo Teder kosis ta endale.

Vabaajakeskuses tegutses koduloo huviliste grupp ja ükskord Asta jutustas seal oma mälestusi Jäärja kooli ajast. Siinkohal on sobilik need tema mälestuskilud avaldada.

Ta ei käinud Jäärjas Alliku koolis kohta vaatamaski. 1. septembri 1949. a hommikul sõitis Alliku- kivil jalgrattaga Jäärjasse, koolimajas kohtas prisket siilisoenguga vanahärrat, toatuhvlid jalas, kellele end esitles. Too osutus direktoriks ja arvas, et hea küll ning juhatast Asta õpetajate tupp. Esimese kuu käis Asta kogu aeg jalgrattaga kodunt.

Üks mälestus kooli kunagisest direktorist Jaan

Jürismast. Jürisma surm oli tähelepanuväärne: augustis 1950 telefon helises, direktor vastas telefonile ja talle öeldi, et ta on vallandatud. Selle peale vaene mees kukkus ja suri – infarkt.

Enda direktorina töötamise ajast rääkis Asta, et suure töö ja vaevaga tehti korda kooliaed, mille saadused läksid internadis lauale. Koolil oli uhke elavnurk 50 kaktuse, kilpkonna, kodustatud varese Jaaguga jne. Ükskord tõi ta koju äbariku surmale määratud põrsa (Asta naeris, et tõi tisside vahel), põrsas kosus ja elas koolimajas, vudis tundide ajal klassis, tundis kõiki koolilapsi, oli vahva sell. Kord tuli koolimajja haridusosakonna inspektor Paul Mitt: kaabu peas, pikk mantel, viigipüksid ja portfell. Vares lendas pähe ja hakkas nokkima, põrsas Oskar naksas püksisäärest. Mõni aeg hiljem Abjas õpetajate päeval inspektor Mitt rääkis, milline vastuvõtt tal oli Alliku koolis. Hetk hiljem tunnistas Astale: „See oli nii armas“. Kui tuli aeg seakesel internaadi lauale minna, siis lapsed protesteerisid ja lubasid keelduda Oskarit söömast, Astal õnnestus kena notsu vahetada sovhoosist vana poeginud emise vastu.

Lapsed ei olnud rongi näinud. Direktor võttis soovijad kokku, läks nendega Voltveti jaama, sõitsid Punapargi jaama ja sealt jällegi jalgsi Jäärjasse tagasi.

Olgu need Asta Tederi enda jutustatud mälestused väikeseks tunnustuseks tema pedagoogitöö eest Jäärja noorte harimisel ja kasvatamisel, tänutundeks ja lugupidamiseks tema paljudelt õpilastelt.

Reet Lensment

Fotol vasakult: ees Seida Sinikas, direktor Mihkel Sinikas, Hilja Moorlat. Tagareas Saima Sinikas, Helmi Holtsmann, Elfriede Abel, Astrid Ott, Asta Teder

SPORT

Linnapäevad olid taas sportlikud

Käesoleva aasta linnapäevade spordishow oli kavandatud koos muude sündmustega linna keskusesse. Ainult discgolfivõistlus toimus reede õhtul 12. korviga discgolfi pargis. Meeste konkurentsis saavutas üldvõidu Viljandimaa mees Janek Kosemaa. Vaid ühe viskega jäi teiseks Henrik Tali. Sama napilt kaotas kohalik mees Rico Kalde kolmanda poodiumikoha. Ka naiste arvestuses läks esikoht Tarvastu valda. Triinu-Liis Tõhkile järgnes Saarde parimana Kätlin Laur. Villu Kalde ja Karlis Orm Kangur tõid nelja noormehe konkurentsis Saarde valda kaksikvõidu. Neidudest oli Margot Klettenberg parem Lisette Juhist.

Lakkamatu vihmased suunas

3x3 korvpallivõistluse kesklinna valmistatud korvpalliväljakutel spordihoonesse. Võistlus toimus kolmes vanuseklassis. Meeste arvestuses pääses medalimängudele kahest Saarde meeskonnast üks. Paraku ei jõudnud poodiumile nemadki. Finaalis kohtusid kaks Pärnu meeskonda, millest võitjana väljus NOTO nimeline võistkond. 2009 ja hiljem sündinud vanuseklassis ei pääsenud meie poisid samuti poodiumile. Kahe võidu ja kahe kaotusega tuli neilgi leppida neljanda kohaga. Turniirivõit läks "6 sinepit ja ketšup" võistkonnale Tartust. 2014 ja hiljem sündinud poiste võidu viisid Pärnusse "Pantrid".

Saarde Vägilase tiitli ja kohalike toetajate auhindade nimel

heitlesid kolm Saarde meest ja kaks naist. Neli ala viiest võitis Gerhard Gustav Pikkor ja tuli teist korda Saarde Vägilaseks. Teise koha saavutas Assar Tallo ja kolmanda Elmar Jefimov. Naiste arvestuses võitis neljanda järjekorraga Saarde Vägilase tiitli Lii Zerel, kellele osutas vastupanu Kadi Teearu.

Kiirusõnad Undi Agro OÜ-le dekoratsioonidena kasutatud heina ja KOHVIK42 Vägilase einete eest. Samuti täname RESTOT ja Metste talu Vägilase auhindade eest. COOP Kilingi-Nõmme grill-liha jagus nii Vägilaste kui discgolfarite auhinnakottidesse. Saarde Vägilase võistluse palgid kinkis Similis OÜ.

Toivo Tallo

Sinist värvi ja kirjaga „Terve Eesti eest” pallikastid on jõudnud ka Saarde valda!

Koostöös SA Liikumisharastuse kompetentsikeskuse ja Kultuuriministeeriumiga on paigaldatud kastid Kilingi-Nõmme Spordihoonet ja Surju Kooli palliväljakute juurde.

Projekti eesmärk on tõsta inimeste huvi liikumise ja

õues mängimise vastu ning muuta avalikud spordirajatised ja -väljakud atraktiivsemaks igas vanuses inimestele.

Ühes pallikastis on 4 korvpalli ja 4 jalgpalli.

Kõiki mänguvahendeid võib vabalt kasutada – liht-

salt võta pall ja mängi!

Palume aga kasutada spordivahendeid heapere-mehelikult ning hoolikalt.

Pane pall pärast mängu alati kasti tagasi, et rõõmu jaguks meile kõigile pikaks ajaks!

Võta! Mängi! Tagasta!

Kilingi-Nõmmes

Surjus

HOOLDUS, REMONT

- MURUTRAKTORID
- NIIDUKID
- LUMEPUHURID
- MULLAFREESID
- TERADE TERITUS
- VÖLLIDE SIRGENDAMINE
- VARUOSAD

Info: 56 769 201
risto@heworitz.eu

HEWORITZ
Technics
1996

POSEIDON
Toetame koos jalgpalli!

www.heworitz.eu

KUTSUME Sind osalema LEERIKURSUSEL, et avastada KRISTLIKU USU SALADUSED ja JUMALA MAAILM, kus IMED ON VÕIMALIKUD! ALUSTAME LEERIGRUPIGA PÜHAPÄEVAL, 7. septembril kell 9.45 SAARDE KIRIKUS.

TÄPSEMAT INFOT SAAD ÕPETAJA ÄRVETILT TELEFONIL 5271563!

NB! SURJU RAAMATUKOGU, ALATES SEPTEMBRIST AVATUD:

Teisipäeval	9.00-15.0
Kolmapäeval	9.00-17.00
Neljapäeval	9.00-17.00
Reedel	9.00-17.00
Laupäeval	9.00-13.00

**** Teid on ootamas uudiskirjandus, ajakirjad ja ajalehed, nii kohapeal lugemiseks kui ka laenutamiseks!**

**** Kasutada saab arvuteid, printerit, skannerit, laminaatorit!**

**** Olemas on omaette ruum kaugtöö tegemiseks.**

**** KOHTUME IKKA RAAMATUKOGUS!**

Vibuklubi Saarde vibulaskjad osalesid Euroopa Meistrivõistlustel maastikuvibu laskmises

25.07-02.08.2025 toimusid Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskuses Euroopa Meistrivõistlused maastikuvibu laskmises. Võistlusel osales üle kolme ja poolesaja võistleja 19 Euroopa riigist. Vibuklubi Saarde poolt osales võistlustel 17 vibulaskjat. Viis päeva väga põnevat võistlemist Kõrvemaa metsades ja küngastel osutusid klubi vibulaskjatele väga edukateks. Kokku võideti 12

medalit erinevates vibu- ja vanuseklassides. Saarde vallast saavutasid medalid järgmised vibulaskjad:

- Alenna Juhkamsoo juunioride plokkvibu tüdrukute arvestuses individuaalne kuldmedal
- Dagne Oriehov noorte plokkvibu neidude arvestuses individuaalne kuldmedal
- Gregor Oriehov juunioride plokkvibu poiste arvestuses indivi-

duaalne kuldmedal

- Reimo Loorents meeste plokkvibu B klassi arvestuses individuaalne kuldmedal
 - Taivo Kovalevski meeste jahiplokkvibu Eesti meeskonnas meeskondlik pronksmedal
- Palju õnne kõikidele medalivõitjatele ja palju edu järgnevatel võistlustel! Täname kõiki toetajaid ja kaasaelajaid!

Dimo Oriehov

Vibuklubi Saarde maastikuvibu EM-il Valgehobusemäel

TALI SELTSIMAJAS
29.08.

KELL 20.00

NUKATUKA
Metsarahvas

KELL 21.30

MOOTORSAED LAULSID
KARL LIVES & LAURA NIILS

ÖÖKINO

pääse 5-
(Perekaardiga soodsam)

müügil popcorn tasuline sularahas

ainult kinodes

KLUBI

SURJU RAHVAMAJA

HOOAJA AVAPIDU ANSAMBLIGA

25. OKT 2025

KELL 20.00

MEIE MEEES

DJ IVO USLOV

BAAR (sularahas)

Pilet eelmüügist 15€, kohapeal 25€

Lisainfo telefonil 53434653

Piletid müügil rahvamajas oktoobris E, K ja R kell 14.00 - 17.00. Muul ajal kokkuleppel

Kuhu minna meie vallas

25. august kell 17.30 Saarde valla arengukava avalik arutelu Surjus

27. august kell 16.00 Kohalikud pärimuslood ja pärandkultuuriobjektid 3. osa Lähkma külamajas

27. august kell 17.30 Saarde valla arengukava avalik arutelu Kilingi-Nõmme klubis

29. august kell 20.00 Öökino Tali seltsimajas

07. september kell 9.00 Laat Kesklinna pargis

12. september kell 11.00 Vankrikõnd väikestele saardelastele Kilingi-Nõmme klubi eest

20. september kell 11.00 Maal Elamise Päev koostöös Häädemeeste vallaga, Pärnamäed Pagariäri õuel

22. september kell 10.00 Vastupanuvõitluse päev. Mälestushetk Kaikoplis.

27. september kell 12.30 15. Kolme koolimaja jooks

02. oktoober Väärikate päev ja valla väärikate abielupaaride tunnustamine. Esinevad Peeter Kaljumäe ja Artur Raidmets, Kilingi-Nõmme klubis

06. oktoober kell 10.00 Prillide müük ja silmakontroll

08. oktoober kell 14.00 Rahvusvaheline eakate päev, esineb Karl Madis Surju Rahvamajas

25. oktoober kell 20.00 Hooaja avapidu ansambliga Meie Mees Surju Rahvamajas

dutrition

KAEVUDE JA KÜMBLUSTÜNNIDE VEE DESINFITSEERIMISVAHENDID

Dutrition tablettide müük. Tõhusad ja kloorivabad.

Dutrition Baltic

info@nutrition.ee | www.dutrition.ee

t. 528 0192

SURJU KOOLI UUS ÕPPEAASTA

1. september kell 10:00

• AKTUS

• KLASSIJUHATAJATUND

• KOOLIBUSS EI SÕIDA

Õnnitleme!

Juuli

HELJU KARTAU

MILVI KOOBAS

VILMA KOHV

JAAN MIKK

LINDA AUNIS

HIIE ANTONS

VAIKE-ILME PIKKOR

VILVE KULL

HELGI KOSENKRANIUS

EDVI TEEARU

ENDEL-EERIK MADDISON

ELMI DONZEN

EINO JUHANI HEINONEN

ARNE LAINELA

ANDRES TIITUS

RISTA TIIT

VALLI METSASALU

MARET OTTO

ANDRES HUNT

MATI RUUL

HANNES ISAND

ERICH APSOLON

VLADIMIR RUZITŠ

IDESTA MÄGI

MALLE KABANEN

93

90

88

87

87

87

87

86

86

84

83

83

82

82

81

81

81

80

75

75

70

70

70

70

70

August

ANNA PRIEDENTHAL

SVEA RANDMAA

ANTONINA VOLL

AIME-IRMGARD KOOVIT

SILVIA MÄDAMÜRK

EVI PROOSA

JAAGO LENSMENT

MARIA ESKO

LEILI RULL

HILDA KASK

REIN NABER

LAINÉ TAMM

JÜRI TEEARU

ANTS PEDAJA

ALINA KRASNOVA

SALME AVDEJEVA

ALVI PUUSEPP

AINO PIIRI

MAIMU AVASTE

MARET TUULIK

VOLDEMAR VILIPÖLD

ILMAR MÄGI

ANDRES ILD

ÜLO HOLLAND

URVE PUUSEPP

ESTA-ROSIDA ALLIK

KOIT OLLINO

MATI SÕRMUS

ELMAR KÜTT

MARI PÄRNLA

MAI ROOMETS

HELJU SILLAT

HELLE KOHV

RAIVO PÄRNA

ARMILDE RAVEL

ARVO LUIK

TIIU KARU

ESTA VALLAOTS

LILIA KÄRNER

93

92

92

91

91

90

90

89

89

88

87

86

86

85

85

85

85

84

83

82

82

82

82

81

81

81

80

80

80

80

80

80

80

75

75

70

70

70

70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Uued vallakodanikud

Kertu Mändmetsa ja João Tiago Oliveira Bragança perre sündis 06. augustil poeg SANTIAGO JOHANNES BRAGANÇA

KOHALIKUD PÄRIMUSLOOD JA PÄRANDKULTUURIOBJEKTID 3. OSA

ÕPITUBA 27. AUGUSTIL 2025 KELL 16 LÄHKMA KÜLAMAJAS

Osavõtt ainult eelregistreerimisega avekartau1@gmail.com

Tasuta. Projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmist.

Katusehooldus.ee

KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476

✉ info@katusehooldus.ee

🌐 katusehooldus.ee

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi.

Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga.

Tel. 5630 4306

Kui Sul on eelnev töökogemus õena, siis tule meile tööle. Kui Sa oled empaatiline, aus ja soovid inimesi aidata, siis võta meiega ühendust.

TNP KONSULTATSIOONID

PAKUB TÖÖD ÕELE (0,5->1,0)

Kilingi Villas (Kilingi-Nõmme)

Töö algus: esimesel võimalusel

Kütusekompensatsioon

Kui Sul on avatud süda ja õe diplom, helista: 634 5177, 5560 6268

e-post: tnppkonsult.personal@gmail.com

Mälestame lahkunuid

JAAN LEMMIK

25.02.1960 – 12.07.2025

MART KALJURAND

17.09.1940 – 19.07.2025

ÜLO ENNUSAAR

14.12.1940 – 23.07.2025

Saarde Sõnumid

Väljaandja: Saarde Vallavalitsus

Tel. 449 0135 www.saarde.ee

Kuulutuste vastuvõtt: Saarde vallavalitsus

E, T, N 8-16.30; K 8-18.00; R 8-15.00

Toimetus ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile janne.elmers@saarde.ee

15. kuupäevaks.

Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ

tel. 443 3309

www.hansaprint.ee